

Prawo w praktyce

Decyzje środowiskowe

Renata Robaszewska, Marcin Płoszka,
Dariusz Kałuża, Paulina Wach

Wolters Kluwer

**ROBASZEWSKA
& PŁOSZKA**

RADCOWIE PRAWNI

Prawo
w praktyce

Decyzje środowiskowe

Renata Robaszewska, Marcin Płoszka,
Dariusz Kałuża, Paulina Wach

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

**ROBASZEWSKA
& PŁOSZKA**
RADCYWIE PRAWNI

Wolters Kluwer

Warszawa 2015

Stan prawny na 1 listopada 2014 r.
Uwzględniono zmiany legislacyjne ustawy z 3 października 2008 r.
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,
udziale społeczeństwa w ochronie środowiska
oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
które wchodzi w życie 25 grudnia 2014 r. oraz 1 stycznia 2015 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący i opracowanie redakcyjne
Katarzyna Bojarska

Redakcja techniczna
Agnieszka Dymkowska

Projekt okładki i stron tytułowych
Agnieszka Tchórznička

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN
978-83-264-8041-6 (wersja drukowana)
978-83-264-8043-0 (ePUB)
978-83-264-8042-3 (ePDF)

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	13
Rozdział 1. Przedsięwzięcie (<i>M. Płoszka</i>)	15
1.1. Pojęcie przedsięwzięcia	15
1.2. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	18
1.3. Ustalenie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	25
1.4. Dzielenie przedsięwzięć (tzw. <i>salami slicing</i>)	56
1.5. Lokalizacja przedsięwzięć	73
1.6. Zmiana przedsięwzięcia a konieczność zmiany decyzji środowiskowej	88
Rozdział 2. Strony i inne podmioty uczestniczące w postępowaniu (<i>R. Robaszewska</i>)	109
2.1. Strony w postępowaniu środowiskowym	109
2.1.1. Wnioskodawca	109
2.1.2. Pozostałe strony postępowania	111
2.1.3. Czynny udział stron w postępowaniu	127
2.1.4. Praktyczne wskazówki związane z uznaniem za stronę	131
2.1.4.1. Zgłoszenie udziału strony w postępowaniu środowiskowym	131
2.1.4.2. Status strony w postępowaniu i skutki błędu w zakresie ustalenia strony	132
2.1.4.3. Przedsiębiorca i jednoosobowa działalność gospodarcza	133
2.1.4.4. Spółka cywilna	134
2.1.4.5. Konsorcjum	135

2.1.4.6. Wspólnota mieszkaniowa	135
2.1.4.7. Gmina	136
2.2. Podmioty na prawach strony	137
2.3. Organizacje społeczne a organizacje ekologiczne	139
2.4. Osobowe źródła dowodowe	145
2.5. Pełnomocnictwo i dokumenty potwierdzające właściwą reprezentację	145

Rozdział 3. Organy administracji prowadzące oraz biorące udział w postępowaniu w sprawie wydania decyzji środowiskowej

<i>(R. Robaszewska)</i>	150
3.1. Organy uprawnione do wydania decyzji środowiskowej	150
3.1.1. Właściwość organów oraz skutki jej naruszenia	150
3.1.2. Wyłączenie pracownika i organu	153
3.1.3. Spory kompetencyjne	160
3.1.4. Organ właściwy – wójt, burmistrz lub prezydent miasta	161
3.1.5. Organ właściwy – regionalny dyrektor ochrony środowiska (RDOŚ)	173
3.1.6. Organ właściwy – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	196
3.1.7. Organ właściwy – starosta	197
3.1.8. Organ właściwy – dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych	198
3.1.9. Organy drugiej instancji w postępowaniach środowiskowych	198
3.2. Organy współdziałające	199
3.2.1. Etapy współdziałania w procedurze środowiskowej	199
3.2.2. Organy administracji i ich kompetencje w zakresie współdziałania	203
3.2.3. Związanie organu głównego dopuszczalnymi formami współdziałania	213

Rozdział 4. Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej 217 |

4.1. Treść wniosku oraz załączniki do wniosku <i>(M. Płoszka)</i>	217
4.2. Karta informacyjna przedsięwzięcia <i>(P. Wach)</i>	224
4.3. Koszty związane z postępowaniem środowiskowym <i>(R. Robaszewska)</i>	229

Rozdział 5. Ocena oddziaływania na środowisko 232 |

5.1. Pojęcie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko <i>(M. Płoszka)</i>	232
5.2. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach <i>(M. Płoszka)</i>	233
5.2.1. Zagadnienia ogólne	233

5.2.2. Etapy postępowania	234
5.2.2.1. <i>Screening</i>	236
5.2.2.2. <i>Scoping</i>	239
5.2.2.3. Ocena oddziaływania	241
5.3. Postępowanie w przypadku przedsięwzięć mogących oddziaływać na obszar Natura 2000 (<i>M. Płoszka</i>)	249
5.3.1. Zagadnienia ogólne	249
5.3.2. Etapy oceny	252
5.3.2.1. Kwalifikacja	252
5.3.2.2. Postępowanie przed regionalnym dyrektorem ochrony środowiska	260
5.3.2.3. Ocena oddziaływania. Raport oraz udział społeczeństwa	261
5.3.2.4. Uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska	262
5.3.2.5. Decyzja inwestycyjna	263
5.4. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (<i>M. Płoszka</i>)	265
5.4.1. Zagadnienia ogólne	265
5.4.2. Postępowanie w przypadku oddziaływania pochodzącego z terytorium Polski	267
5.4.3. Postępowanie w przypadku oddziaływania pochodzącego z zagranicy	272
5.4.4. Postępowanie w ramach strategicznej oceny oddziaływania	273
5.5. Postępowanie w sprawie ponownej oceny (<i>D. Kałuża</i>)	276
Rozdział 6. Przebieg postępowania środowiskowego	290
6.1. Podmiot i przedmiot w postępowaniu środowiskowym (<i>R. Robaszewska</i>)	290
6.2. Wszczęcie postępowania (<i>R. Robaszewska</i>)	292
6.3. Przebieg postępowania środowiskowego w pigułce (<i>R. Robaszewska</i>)	293
6.3.1. Przebieg postępowania środowiskowego dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (grupa I)	293
6.3.2. Przebieg postępowania środowiskowego dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (grupa II)	296
6.4. Określenie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz zakresu raportu (<i>R. Robaszewska, P. Wach</i>)	298
6.5. Zawieszenie i podjęcie postępowania (<i>R. Robaszewska, P. Wach</i>) ...	302
6.6. Raport (<i>P. Wach</i>)	303
6.6.1. Uwagi ogólne	303
6.6.2. Raport w dotychczasowych przepisach	305

6.6.3. Charakter raportu	308
6.6.4. Procedura ustalania zakresu raportu	310
6.6.5. Elementy i treść raportu	313
6.6.6. Wariantowanie	317
6.6.7. Weryfikacja raportu	325
6.7. Opinie i uzgodnienia (<i>P. Wach</i>)	328
6.8. Udział społeczny (<i>R. Robaszewska</i>)	337
6.8.1. Pojęcie udziału społecznego	337
6.8.2. Fazy udziału społecznego	339
6.8.3. Rozprawa administracyjna	341
6.9. Terminy (<i>R. Robaszewska</i>)	349
6.10. Doręczania i obwieszczenia (<i>R. Robaszewska</i>)	351
Rozdział 7. Decyzja środowiskowa	354
7.1. Treść decyzji środowiskowej (<i>M. Płoszka</i>)	354
7.2. Odwołania od decyzji środowiskowej (<i>M. Płoszka</i>)	365
7.3. „Wspólna” decyzja środowiskowa (<i>M. Płoszka</i>)	371
7.4. Decyzja środowiskowa dla inwestycji zrealizowanej (<i>D. Kałuża</i>) ...	374
7.5. Ważność i przedłużenie decyzji środowiskowej (<i>P. Wach</i>)	384
7.6. Cesja decyzji środowiskowej (<i>P. Wach</i>)	392
7.7. Wykonalność oraz wstrzymanie wykonalności decyzji środowiskowej (<i>R. Robaszewska</i>)	400
7.8. Ostateczność decyzji (<i>R. Robaszewska</i>)	401
7.9. Uzupełnienie, sprostowanie i wyjaśnienie (<i>R. Robaszewska</i>)	404
7.10. Ogłoszenie o wydaniu decyzji środowiskowej (<i>R. Robaszewska</i>) ...	405
7.11. Zmiana i uchylene decyzji środowiskowej (<i>P. Wach</i>)	406
7.11.1. Zmiana decyzji środowiskowej	406
7.11.2. Uchylene decyzji środowiskowej	415
Rozdział 8. Rozstrzygnięcia kończące postępowanie środowiskowe (<i>R. Robaszewska</i>)	417
8.1. Charakter decyzji środowiskowej i jej skutki	417
8.2. Potencjalne możliwości zakończenia postępowania środowiskowego	422
8.3. Decyzja o umorzeniu postępowania środowiskowego	424
8.4. Decyzja środowiskowa wydawana po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko – zgodna z wnioskiem inwestorskim	433
8.5. Decyzja środowiskowa wydawana po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko – w innym wariantie dopuszczonym do realizacji	435
8.6. Decyzja środowiskowa wydawana bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	438
8.7. „Odmowna” decyzja środowiskowa	439
8.7.1. Treść rozstrzygnięć negatywnych	439

8.7.2. Sprzeciwy i protesty	441
8.7.3. Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	443
8.7.4. Odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez organ współdziałający	459
8.7.5. Brak zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w innym wariancie	464
8.7.6. Możliwość negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000	464
8.7.7. Nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami	466
Rozdział 9. Decyzje inwestycyjne	468
9.1. Uwagi ogólne (<i>D. Kałuża</i>)	468
9.2. Decyzja środowiskowa a pozwolenie na budowę (<i>D. Kałuża</i>)	470
9.3. Przepisy Prawa budowlanego a ochrona środowiska (<i>D. Kałuża</i>) ...	471
9.4. Decyzja środowiskowa a warunki zabudowy (<i>R. Robaszewska</i>)	491
9.5. Decyzja środowiskowa a lokalizacja inwestycji celu publicznego (<i>R. Robaszewska</i>)	504
Rozdział 10. Kontrola sądownoadministracyjna i tryby nadzwyczajne (<i>D. Kałuża</i>)	509
10.1. Skarga do sądu administracyjnego	509
10.2. Nieważność decyzji środowiskowej a pozwolenie na budowę	515
10.3. Wznowienie postępowania	527
10.4. Artykuł 76 u.u.i.ś.	538
Spis schematów	543
Bibliografia	545
O Autorach	547

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dyrektywa 2011/92/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.Urz. UE 2012 L 26/1 ze zm.)
- dyrektywa CCS – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.Urz. UE 2009 L 140/114 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)
- p.g.k. – ustawa z 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.)
- p.o.ś. – ustawa z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.)
- pr.bud. – ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.)
- pr.g.g. – ustawa z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 613 ze zm.)
- pr.wod. – ustawa z 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.)
- r.p.o.ś., rozporządzenie z 9 listopada 2010 r. – rozporządzenie z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.)

- s.d.g. – ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.)
- u.g.n. – ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.)
- u.o.p. – ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.)
- u.o.s. – ustawa z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 1282 ze zm.)
- u.p.z.p. – ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.)
- u.s.g. – ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.)
- u.u.i.ś., ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku – ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.)
- u.w.l. – ustawa z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.)

Publikatory

- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych (www.orzeczenia.nsa.giv.pl)
- LEX – system informacji prawnej Wolters Kluwer SA
- Lexis.pl – Serwis Prawniczy Lexis.pl (należący do Wolters Kluwer SA)
- ONSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
- ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSS – Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych

Inne

- decyzja środowiskowa, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach – decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia
- GDOŚ – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- RDOŚ – regionalny dyrektor ochrony środowiska
- TS – Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, Europejski Trybunał Sprawiedliwości
- WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

Wprowadzenie

Oddajemy w Państwa ręce kolejną publikację powstałą jako efekt współpracy Wydawnictwa oraz Kancelarii Robaszewska & Płoszka. Radcowie Prawni.

Prawo do zadowalających warunków życia w środowisku to nowa, nieskategoryzowana jeszcze w pełni dziedzina praw człowieka, która poruszana jest na forum międzynarodowym niespełna od pół wieku. Dopiero w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia Deklaracja Sztokholmska wskazała na istnienie tego prawa i wyraziła postulat, że prawo to we współczesnym świecie powinno zostać zapewnione. Niejasność pojęcia oraz trudności w jego ujęciu normatywnym, również z uwagi na inne uwarunkowania przyrodnicze i stan rozwoju ekonomicznego społeczeństw, sprawiły, że współczesne państwa przez wiele kolejnych lat nie zmierzyły się w sposób jednoznaczny i zdecydowany z ustaleniem materialnych podstaw do zdefiniowania standardów, a co za tym idzie – zagwarantowania korzystania z prawa do zadowalających warunków życia w środowisku. Dopiero kolejne lata, w tym deklaracja z Rio De Janeiro oraz konwencja z Aarhus, przyniosły rozwinięcie problematyki przez przesunięcie ciężaru rozumienia prawa z jego aspektu materialnego na proceduralny. Prawo do zadowalających warunków życia w środowisku, jako rodzaj prawa człowieka, rozumiane jest coraz częściej jako prawo do informacji o stanie środowiska, o jego zagrożeniach istniejących i planowanych, prawo do współuczestniczenia w podejmowaniu decyzji mających wpływ na wygląd, jakość czy stan środowiska.

Obowiązująca od 15 listopada 2008 r. ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udzia-

le społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wykonując postanowienia dyrektywy Rady nr 85/337/EWG oraz zmieniającej ją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2011/92/UE, stanowi próbę wprowadzenia na grunt polski nowej kategorii praw człowieka. Wskazuje i wyznacza ramy, w jakich jednostka ma prawo do współuczestniczenia w procesie podejmowania decyzji mających wpływ na funkcjonowanie i jakość środowiska oraz jej życie w tym środowisku, czyniąc ją współodpowiedzialną w tym procesie.

Niniejsza publikacja w sposób syntetyczny i praktyczny komentuje problematykę odnoszącą się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dobór zagadnień omówionych w książce to wyniki wieloletniej pracy autorów, świadczących pomoc prawną na rzecz inwestorów i gmin w toczących się procesach inwestycyjnych, spotykających się w swojej bogatej praktyce z licznymi problemami odnoszącymi się do kwestii poruszanych w niniejszym opracowaniu.

W sposób systematyczny i przejrzysty autorzy wyjaśnili poszczególne zagadnienia decyzji środowiskowej, wzbogacając rozważania przeglądem rozstrzygnięć sądowych, wyznaczających linie praktyki w tym obszarze, oraz schematami, będącymi graficznym zobrazowaniem omawianych zagadnień. Autorzy w sposób syntetyczny przedstawili i skomentowali najważniejsze orzeczenia sądów polskich oraz europejskich, istotne z punktu widzenia zrozumienia oraz zastosowania norm odnoszących się do decyzji.

Przy omawianiu orzeczeń autorzy dla ułatwienia dokonali skrótów i podsumowań. W publikacji odwołali się także do przykładów celem zobrazowania zjawisk i instytucji prawnych.

Mamy nadzieję, że w niniejszej publikacji Czytelnicy odnajdą praktyczne odpowiedzi na pytania dotyczące decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

*Renata Robaszewska
Marcin Płoszka*

Rozdział I

Przedsięwzięcie

1.1. Pojęcie przedsięwzięcia

Pojęcie przedsięwzięcia definiuje ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku, wskazując w art. 3 ust. 1 pkt 13, że:

§

Art. 3 ust. 1 pkt 13 u.u.i.ś.:

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

[...]

- 13) przedsięwzięciu – rozumie się przez to zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty;

Tak ukształtowana przez ustawodawcę definicja przedsięwzięcia odnosi się wyłącznie do jego charakteru przedmiotowego, wskazując, iż za przedsięwzięcie należy uważać zarówno zamierzenie budowlane, jak i wszelkie inne działania ingerujące w środowisko naturalne terenu skutkujące jego przekształceniem lub zmianą sposobu wykorzystania, w tym również wydobywanie kopalin.

Sama definicja oparta jest na definicji przedsięwzięcia, zawartej w aktach prawa wspólnotowego, w tym dyrektywy Parlamentu Euro-

pejskiego i Rady 2011/92/UE z 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.Urz. UE 2012 L 26/1), gdzie w art. 1 ust. 2 czytamy:

§

Art. 1 ust. 2 dyrektywy 2011/92/UE:

Art. 1. [...] 2. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

a) „przedsięwzięcie” oznacza:

- wykonanie prac budowlanych lub innych instalacji lub systemów,
- inne interwencje w otoczeniu naturalnym i krajobrazie, włącznie z wydobywaniem zasobów mineralnych;

Pojęcie przedsięwzięcia w polskiej ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku oraz dyrektywie 2011/92/UE są zbieżne, co wskazuje na implementację tego pojęcia do polskiego systemu prawnego. Zarówno więc samo pojęcie, jak i jego rozumienie musi być interpretowane zgodnie z zapisami i celem dyrektywy 2011/92/UE oraz zgodnie z orzecznictwem europejskim. Orzecznictwo to wskazuje na szeroki sposób rozumienia pojęcia, odnoszący się do wszelkich przedsięwzięć mających znaczenie dla środowiska i na nie oddziałujących. Jak wskazano w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 24 października 1996 r. (C-72/95, *Aannemersbedrijf P.K. Kraaijeveld BV i inni przeciwko Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland*, Lexis.pl nr 385350): „do organów Państwa Członkowskiego należy, w ramach przysługujących mu kompetencji, podjęcie wszelkich ogólnych lub szczególnych środków niezbędnych do zapewnienia, że przedsięwzięcia są badane w celu ustalenia, czy mogą one mieć znaczący wpływ na środowisko, a jeśli tak, zagwarantowanie, że podlegają one ocenie wpływu na środowisko”. Szeroki sposób interpretacji przedsięwzięcia ma zapewnić objęcie i poddanie ocenie oddziaływania wszelkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku nie precyzuje, w jaki sposób należy rozumieć pojęcie zamierzenia budowlanego, do czego odnosi się definicja. Pojęcie to pojawia się w przepisach Prawa budowlanego, i do tych przepisów należy odwołać się w celu jego zdefiniowania.

Artykuł 33 ust. 1 pr.bud. wskazuje, że: „Pozwolenie na budowę dotyczy całego zamierzenia budowlanego”, natomiast art. 4 pr.bud., wyrażając zasadę wolności budowlanej, mówi, że: „Każdy ma prawo

zabudowy nieruchomości gruntowej, jeżeli wykaże prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, pod warunkiem zgodności zamierzenia budowlanego z przepisami”. Dokonując wykładni leksykalnej pojęcia, należy dojść do wniosku, że zamierzeniem będzie każde zadanie, zamiar, projekt, który dana osoba zamierza wykonać. Zamierzeniem budowlanym będzie więc projekt realizacji odpowiedniego obiektu budowlanego, co w kontekście art. 3 pkt 1 pr.bud. będzie oznaczać budynek albo budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową, każde z nich wraz z instalacjami i urządzeniami, albo obiekt małej architektury, wykonywany w ramach prowadzonych robót budowlanych.

Większe trudności interpretacyjne przynosi próba zdefiniowania sformułowania „inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu”. W tym zakresie wskazane pojęcie nie zostało w jakikolwiek sposób zinterpretowane w obecnym systemie prawnym. Również sama definicja nie zakreśla ram jego rozumienia, wskazując jedynie, że taką „inną ingerencją” jest również wydobywanie kopalin (co jest akurat fragmentem najbardziej precyzyjnym). W związku z tym zakres rozumienia tej ingerencji może być rozumiany dość szeroko. Pojęcie to w pewnym stopniu należy utożsamiać (choć stanowi to pewnego rodzaju uproszczenie) z takim rodzajem działań, dla których konieczne byłoby uzyskanie decyzji planistycznych (w tym warunków zabudowy, dla których decyzja środowiskowa stanowi prejurykat). Obejmuje ono jednak również takie, dla których jakakolwiek decyzja inwestycyjna nie byłaby potrzebna (np. w związku ze zmianą rodzaju prowadzonej produkcji w ramach istniejących obiektów budowlanych). Pojęcie przedsięwzięcia, zgodnie z celem ustawodawstwa, w tym unijnego, powinno być interpretowane szeroko i obejmować podejmowanie (lub zmianę) prowadzonej działalności przedsięwzięcia odnoszącą się do sposobu wykorzystywania terenu.

→ Szerzej o związku pomiędzy decyzją środowiskową a decyzjami lokalizacyjnymi mowa jest również w rozdziale 9 pkt 9.4 i 9.5 niniejszej publikacji.

Ustawodawca, definiując pojęcie przedsięwzięcia, wskazał, że nie jest istotne, czy ingerencja taka dokonywana jest przez jeden podmiot czy więcej podmiotów – jeżeli tak powiązana ingerencja stanowi pewną technologiczną całość. Objęto tym samym definicją jednego przedsięwzięcia kilka zamierzeń, nawet jeśli realizowane byłyby one przez różne podmioty, jeśli można ze sobą je połączyć funkcjonalnie. Wy-

Decyzje środowiskowe

Renata Robaszewska, Marcin Płoszka, Dariusz Kałuża, Paulina Wach

Uzyskanie **decyzji środowiskowej** otwiera proces budowlany. Jest ona podstawą do wystąpienia o wydanie innych decyzji inwestycyjnych. Dlatego też błędy w procedurze środowiskowej oraz wady samej decyzji mogą mieć negatywne skutki dla całego przedsięwzięcia.

Wykorzystując bogate doświadczenie uzyskane podczas wieloletniej obsługi inwestorów oraz urzędów gmin, autorzy w przystępny sposób omawiają zagadnienia związane z procedurami środowiskowymi. W szczególności zwracają uwagę na **aspekty o wymiarze praktycznym, ilustrując je opisami przypadków, z którymi mieli do czynienia we własnej praktyce**. Na konkretnych przykładach omawiają najciekawsze zagadnienia prawnośrodowiskowe. Sporo miejsca poświęcają również **udziałowi społeczeństwa w procedurach środowiskowych**. Cennym dodatkiem są syntetycznie przygotowane schematy i zestawienia.

Szczególnie wiele uwagi poświęcono w książce **inwestycjom deweloperskim** oraz przedsięwzięciom z zakresu **energetyki odnawialnej**. Omówiono zagadnienia dotyczące **oceny oddziaływania na środowisko, przebiegu postępowania środowiskowego, decyzji inwestycyjnych, kontroli sądownoadministracyjnej i trybów nadzwyczajnych**.

Wiele kwestii przedstawiono w formie wydzielonych **zagadnień problemowych**, np.:

- Czy protesty społeczne uzasadniają wydanie decyzji odmownej?
- Kto ma prawo być stroną postępowania środowiskowego?
- Czym jest oddziaływanie przedsięwzięcia?
- Jakie są uprawnienia organizacji społecznych?
- Co dyskwalifikuje raport o oddziaływaniu na środowisko?

Atutem publikacji są liczne **przykłady rozstrzygnięć orzecznictwa** oraz **proponowane praktyczne rozwiązania problemów pojawiających się w toku procedur środowiskowych**.

Książka stanowi znakomite kompendium wiedzy dla wszystkich osób, które mają do czynienia z wydawaniem decyzji środowiskowych – przede wszystkim dla praktyków. Precyzyjne wskazówki znajduj w niej w szczególności **urzędnicy**, prowadzący postępowania administracyjne oraz specjaliści do spraw środowiska. Zainteresuje ona z pewnością **radców prawnych i adwokatów**, którzy zajmują się obsługą prawną **procesów inwestycyjnych**, w tym środowiskowych, jak również **sędziów sądów administracyjnych**.

Autorami książki są prawnicy praktycy, prowadzący własną kancelarię radcowską.

9788326480416 W01P01

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Cena 99 zł (w tym 5 % VAT)

ISBN 978-83-264-8041-6

9 788326 480416